

KVIRIN ZA KIRINA

Laureat, ovogodišnjih 27. Kvirinovih poetskih susreta je **Miroslav Kirin**, za ukupan prinos hrvatskom pjesništvu.

Obrazloženje:

Pjesnički opus Miroslava Kirina čine sljedeće knjige: *Od nje do vječnosti* (1989), *Tantalon* (1998), *Zukva* (2004), *Iza renesanse* (2004), *Jalozi* (2006), *Zbiljka* (2009), *Iskopano* (2012), *Zenzancije* (2013), *Hipernovalis* (2015), *Lirka* (2018), *Malešne* (2019) i *Babanija* (2021). Kirinova poezija nastaje, između ostalog, na osnovi njegovih dugogodišnjih praktičnih istraživanja prostora i svakodnevice, njihovih tvorbenih i estetskih učinaka i mogućnosti: pjesnik kao da uvijek kreće iz odsutnosti (ponizne tišine) stvarajući preduvjete za pismo, čitanje i razgovor. Naravno, riječ je o približavanju Drugom, o služenju riječima i upotrebi riječi, ali i o svijesti da se u toj mukotrpnosti dosežu naizgled neuhvatljiva ili nepostojeća značenja. U toj se imaginarnoj i snovitoj mreži pomiču, približavaju i udaljavaju riječi, mijenja grafička i značenjska struktura pjesme, udomaćuju se i preslaguju odbačena žudnja i igra, povijest i suvremenost, putuje se od fragmenta do cjeline, od jezičnog znaka (npr. u zbirkama *Od nje do vječnosti* i *Tantalon*) do prostora odrastanja i zatjecanja prošlosti u njezinoj sadašnjosti, u „prošloj budućnosti“ (npr. u knjizi *Babanija*).

Svaka je nova Kirinova pjesnička knjiga poetički i konceptualno domišljena, ali jednako tako zaigrana i otvorena za nova čitanja, za užitek domišljanja, montaže i demontaže. Ta poezija nastaje i kao dnevnik razgovora koji ima svoj moto, uvod iz kojeg se nižu stihovi koji dolaze iz neočekivane druge perspektive, drugog plana. Pjesnik tako uporno piše, poručuje, prati, izostavlja, daje i odaje ono novo koje izmiče čitanom i pročitanim tekstu svijeta: „Ali ja sam uvijek drugi. / Moje dojučerašnje tijelo nije ovo tijelo / koje vidiš“. (*Jalozi*, 2006)

Za odnos spram stvarnosti, za upotrebu zvuka (i pokreta), glasa i glose, dosjetke i nesporazuma, kritika će s pravom reći, u povodu knjige *Zbiljka* (2009), da je Kirinova olovka „promišljena, disciplinirana i precizna. Što ne znači da njeno crnilo nije crnilo ljubavi, blijeda sipa koja je sve svoje ostavila pred našim očima i, neuhvatljiva, izmiče.

(Marko Pogačar) Naravno, u tom udaljavanju, premještanju stvarnosti, Kirinova se pjesnička mašta i kreacija iznova pokazuju kao paradoksalni niz novih stilskih figura, neotkrivenih veza i mogućnosti (*Zenzancije*, 2013; *Hipernovalis*, 2015) čija je osnovna namjera „promatrati i primjećivati, a ne zaključivati (...) Kirin često, u duhu koana, naglašava začudne situacije, logičke aporije, čak i blago ironiziranje ustaljenih spoznajnih procesa. (Davor Šalat).

Zamjene i sumnje, odvažnost i upućenost u druge tekstove (prilika je spomenuti Kirinov interes za prijevode kineskih pjesnika, ili sudjelovanje s Borisom Vrgom u sastavljanju *Banijske književne antologije*), njegovu jedrenju u začudnom katalogu „malih i velikih čuda“, izgubljeno „i“ u velikom rodnom stablu lirike daje njegovoj knjizi pjesama *Lirka* (2018) posebno mjesto.

Kirinovi esejističko-poetski fragmenti (a takvih je dosta u knjigama *Iskopano*, *Malešne* i *Babanija*) problematiziraju odnos osobnog i javnog, historijskog i autobiografskog, memorije i kontramemorije, prošlog i sadašnjeg, prisutnog i odsutnog, nestalog i nađenog, vidljivog i nevidljivog, pamćenja i zaborava, banalnog i sublimnog, traumatskog i sentimentalnog, umjetničkog i dokumentarnog, svjedočenja i tišine, lica i pogleda, materijalnosti i taktilnosti, privlačnog i odbojnog... Seljenje pogleda na ono što čini fotografiju, njezina tvarnost i prisutnost naglašeno se vidi u paradoksalnoj odsutnosti, predmetu kao žudnji, necjelovitom i fragmentarnom angažmanu svijeta koji gledamo, promatramo, sagledavamo i interpretiramo.

Iskopano uvidima i namjerama daleko nadilazi lirska istraživanje svijeta fotografije. Zbog svoje upućenosti, čitanja okoliša fotografije i teksta, uzbudljiv je dnevnik u koji je upisivano iskustvo rekonstruiranja obiteljskih (izgubljenih i nađenih fotografija), otkrivanja lica i boja, predmetnosti i taktilnosti, gledanja i skrivenosti. Konstituiranjem teksta stvara se mreža lica, identiteta, koja je zasnovana u temelju fotografiranja i gledanja, stvaranja i interpretacije, na oštrici na kojoj se događa umjetnost.

Čini se da je mikrofikcija Kirinov sretan autorski izbor, upravo onako kako se knjiga *Malešne* (2019) ogleda u vlastitoj raznovrsnosti i raznorodnosti, što njihovoj „malenosti“ osigurava dodanu čitateljsku vrijednost. Riječ je o tekstovima koji nastaju na granicama bizarnog i zena, ako to znači jezično dohvaćanje onoga što izmiče

svakodnevicu, njezinu pogledu i ogledanju s predmetnim svijetom. Predmet je tema: zaborav i pisanje, rečenice i pogreške, lektirno i govorno, ali njihova strogost i određenost vrstom, rodnom ili žanrom nadoknađuje se i premješta u područja živoga, životnoga. Radost i veselost, iznenađenje, ironija i sumnja nisu jedini registri „malešnih“, onih koji se na izazovan i pustolovan način u tekstu opiru i mraku i svjetlu. Čitatelja u *Malešnima* zatječe njegova sjena, ono što ga u čitanju prati, a njezina autora čini iznimnim i važnim: ako pisanje nije pouzdana ulaznica za vječnost, jest dio one radosti koju ne obasjava samo vidljivo i jasno. Evo nas u knjizi uzbudljivih prizora, neočekivanih slika, pomaknutih pogleda, u knjizi pisama, imena, gradova, zemalja i naroda, postotaka, prekriženih mjesta, mnogostrukih izjava o paklu... Čudimo se i tražimo, dopisujemo sami sa sobom i s drugima. Jednostavno: čitamo knjigu o tome kakav je svijet mogao biti, a da to ni on ni mi nismo znali!

Moglo bi se zaključiti da Kirinova poezija na izniman, hirovit i sustavan način istodobno propituje sebe, svoj jezika, ali tom igrom i provjeravanjem, užitkom i razlikom, u suvremeno hrvatsko pjesništvo donosi niz neočekivanih i dosada neupisanih znakova. Riječ je o projektu koji trusno stanje suvremenog pjesništva, i stanovitog beznađa, čini živim i privlačnim, koji čitatelja iznova uvjerava u važnost poezije. Otuda razlozi za nagradu, otuda jednoglasno i glasno: Kvirin za Kirina, Kirin za Kvirina.

Miroslav Mićanović